

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

2. Nec exemplo Christi adversari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

negaverim tamen, huiusmodi interdicta, censuras, & præsertim Regnorum mutationes parcissimè adhibendas, nec alijs morbis, quàm desperatis, nam nec membra truncamus, nisi medicinis assumptis; quod etiam eleganter Concilium Tridentinum (a) præmonuit: videlicet, *Excommunicationis gladium sobriè, magnæque circumspèctione exerendum, cum experientia doceat, si temerè aut levibus ex causis mutiatur, magis contemni, quàm formidari, & perniciem potius asserre, quàm salutem.* Cujus exemplum illustre apud eundem D. Thomam Cantuariensem, qui Regem Angliæ excommunicatione percussurus Sueffionem ad D. Virginem peregrè profectus est, triduumque in ea preces insumpsit, ut videl. vibrando sacro fulmini Deum haberet directorem, (b) néve aliquid humani affectûs, aut vindictæ tam sacro operi misceretur.

II. Oponitur III. (c) *Christus, inquit Maimburgus, non Herodem Regno, non Pilatum Prætorio expulsi, quamvis impios, injustosque, imò utriusque ac præsertim Cæsari se subjecit, iussitque pro se suoque Vicario tributum persolvi, apertèque professus est, Regnum suum non esse de hoc mundo. Quo ergo jure Romanus Pontifex faciet, quæ Christus non fecit? sibi que potestatem sumet, quàm Christus non sumpsit? Nec enim discipulus est supra Magistrum, nec servus major Domino suo. Et si Christus non Cæsarem, non Herodem Regno interdixit, cur Pontifex Fridericos & Henricos interdicit? an isti Tiberio & Herode pejores? aut major Pontifici, quàm Christo in Reges auctoritas?*

Resp. Hoc argumentum adeò infirmum est, ut multis modis impugnari possit; nam I. si exemplo Christi Domini agendum sit, dubitari vix potest, utramque illi dignitatem collatam esse, Sacerdotalem videlicet & Regiam, id enim Angelicus Doctor (d) expressè docet, & saltem id verum est quoad illa, quæ gubernandæ Ecclesiæ, & redemptioni consummandæ necessaria erant, nam ut idem S. Doctor scribit: *Cui committitur principale, committitur & accessorium; omnes verò res humana ordantur in finem beatitudinis, quæ est salus æterna.* Et hæc ipsa videtur expressa sacre Scripturæ sententia, nam *Matth. ult. Data est mihi, inquit Christus, omnis potestas in caelo & in terra.*

(a) Concil. Trid. de Reform. Sess. 25. c. 3. (b) Joan. Saresb. ep. 140. (c) Maimb. Tr. hist. de l'Egl. de Rome ch. 27. f. 367. (d) S. Thom. I. I. de Regim. Princ. c. 12. & seq. & p. 3. q. 59. a. 4.

in terra; & Paulus ad Hebr. *Quem constituit heredem universorum.* Et Apocal. i. *Princeps Regum terra;* & Apocal. 6. *Rex Regum & Dominus Dominantium.* Et radix hujus Regiæ potestatis videtur fuisse unio hypostatica; communicatâ enim naturæ humanæ formâ Deitatis; communicatæ sunt etiam omnes divinæ proprietates, quarum capax erat natura humana. Quis verò neget, capacem fuisse Imperatoriæ & Regiæ dignitatis? quemadmodum formâ ignis ferro communicatâ omnes juxta ignis proprietates communicatas videmus, adeo ut non ignis solum, sed etiam ferrum luceat, rubescat, caleatque ut ignis; quod si unio ignis ad ferrum, quæ merè accidentalis est, transiensque, omnes ignis proprietates ferro communes facit, quanto magis unio hypostatica, quæ substantialis est, ac æterna, omnes proprietates naturæ Divinæ; & consequenter etiam Regiâ in res temporales potestatem humanitati impresserit? Et hæc ipsâ potestate Christus, quantum vis formam servi præferret, aliquoties usus est, solvendo videl. leges Civiles; & de rebus temporalibus aliorum disponendo; nam adulterij ream; compertamque absolvit, & poenâ legibus præscriptâ exemit. Ficulneam nullâ Domini licentiâ aridam fecit, inutilémque, greges porcorum invitis & gementibus Dominis Dæmonio immisso aquis præfocavit. Quâ rogo hæc potestate, nisi Regiâ, absolutâque, nullisq; legibus obstrictâ? Quæ tamen Regia potestas cum immediatè à Deo esset, & vi unionis hypostaticæ, optimè dixit Christus: *Regnum suum non esse ex hoc mundo,* non negat, Regnum suum esse in hoc mundo, erat enim; sed, *esse ex hoc mundo;* quippe nullo Jure aut titulo humano partum, quo modo hujus mundi Regna quærantur, hoc est, non electione, non successione, non vi armorum, nec donatione paratum, sed immediatè à DEO, & vi unionis hypostaticæ. Negari ergo haud potest, Christum potestate in Reges præditum fuisse. Quæro jam ex Maimburgo, an Christi exemplo Pontificiam Potestatem metiri velit, aut non velit? Si non vult, cur ergo impugnandæ huic potestati Christi exemplum producit, quo eam impugnare, aut non vult, aut non potest? si vult, ergo sequitur exemplo Christi etiam Pontificem Romanum imperare Regibus posse, habuit enim Christus hanc potestatem, ergo etiam, si exemplo Christi uti velis, Pontifex Romanus. *At Christus nunquam Reges deposuit.* Resp. Non hic

Eccc 2 de

de usu, sed potestate quæri, hanc verò Christum habuisse negari haud potest, & si habuit, ergo uti etiam potuit. *Cur verò usus non est?* Quia passurus, quia moriturus venerat, nec vindictæ, aut potentie, sed humilitatis & patientiæ exempla daturus; si enim Herodem & Pilatum Regno ac Præfecturâ pelleret, quando pateretur? quando moreretur? quando genus humanum redimeret? & quis ab illo pati injurias disceret, hostesque amplecti, si in hostes vindicaret? Nec propterea caruit potestate, quia illâ uti noluit: quis enim negat, multis eum scientijs & artibus præditum, quas nunquam exercuit? militari videl: Astrologicâ, Medicâque. Nam & nostri Reges multa possunt, quæ nunquam exercent, indigna videlicet tanto fastigio, aut saltem incommoda. Cur ergo Summi Pontifices exemplo Christi non etiam hæc potestate abstinere, quamvis eam habeant? quia Christus Ecclesiam voluit non armis, non vi, non sapientiâ humanâ, sed humilitate, patientiâ & miraculis institui, ne illa opus humanum, sed cœleste tantum crederetur. At verò semel institutam, humanis medijs ac industriâ propagari; nam & corpus humanum solus ipse, ac è terra produxit, productum tamen nec solus, nec è terra multiplicat, sed alijs ac naturalibus modis. Et quis agricolam aut vinitorem non rideret, qui segetem virêsque non cultâ, non aratâ terrâ, nec sparsis seminibus, aut palmitè palis adstricto speraret, quia Deus ex nihilo produxit? non ergo sequitur eodem modo, quo plantata est, conservari Ecclesiam debere, & ea quæ à Christo, etiam à Pontifice omitti debere. Alioquin nec mitras Episcopis, nec sericum, nec annulum, nec equos, rhedâsque permittes, quia Christus nihil istorum usurpavit. Ergo quid Pontifici aut Episcopis liceat, non ex ijs sumendum est, quæ Christus omisit, sed quæ praxis ususque Ecclesiæ obtinuit; præsertim causis, statûque rerum mutatis: alioquin si exemplo Christi nec adulteria punias, nec calumnias refellas, nec contra injurias militem scribas, nec latrones castiges, sed potius præmijs dones, quæ facies Ecclesiæ & Reipublicæ fuerit? nullum ergo argumentum deduci potest ex ijs, quæ Christus omisit. Unde patet, Maimburgi argumentationem multis & grandibus vitijs laborare. Promiserat is initio capitis vigesimi septimi: *Se non multis, nec subtilibus argumentis usurum, sed citra omnem disputationem ea tantum*

pro.

producturum, quæ magni instar splendoris se ipsa ostentent, & modò oculos habeas, cerni ab omnibus possint. Quis non expectaret post tam magnificè promissa insignem aliquam, invictamque Demonstrationem? & tamen ex suppositis non tantum non certis, aut saltem dubijs, sed evidenter falsis procedit. Supponit enim, Christum ut hominem nec potestatem in temporalibus Regiam habuisse, nec eam usum; cum tamen non testimonio tantum Angelici Doctoris, sed omnium ferè Theologorum contrarium constet, saltem si de potestate indirecta loquamur, quatenus illa gubernandæ Ecclesiæ serviebat, eamque aliquoties exercuit, rarò tamen, quia videlicet non idèd in mundum venerat, ut exempla regnandi, imperandique daret (id enim sponte sua natura facit, nec exemplis urgenda est) sed potius obsequendi, ferendique ad versa. Deinde adducto Christi exemplo Pontificem omni in Reges potestate Maimburgus privat: at si exemplo Christi utamur, contrarium omninò sequitur; hanc enim potestatem Christus habuit, ergo & Papa, si istum ex Maimburgi sententia metiri velis. Supponit denique, omnia, quæ Christus fecit, omisitque Redemptionis peragendæ, & Ecclesiæ constituendæ causâ, fieri quòque, omittique à Pontificibus debere, etiam peractâ redemptione, Ecclesiâque institutâ; quod perinde est, ac si dicas, constructo jam, absolutoque ædificio Patrem familiâs, qui ædes inhabitat, iisdem instrumentis, operis, fabrisque indigere, quibus Architectus, dum ædes construeret. En egregiam Maimburgi demonstrationem, ferro & adamante contextam, si promissa spectes; si facta, vitream, fragilèmq; & vix dignam relatu. II. Multò minùs aliquid probat, quod adjungit; videl: *Fuisse Christum pro se & Petro tributum solvi; Petrum ergo subiectum Casari voluit: si subiectus, qui ergo Casari imperabit? qui Regno deponet?* Resp. Christus non ex debito, sed spontaneâ voluntate tributum solvit, ut apertè ex illis verbis constat: (a) *Quid tibi videtur Simon? Reges terræ à quibus accipiunt tributum, vel censum? à filijs suis, an ab alienis? & ille dixit, ab alienis. Dixit illi Jesus, ergo liberi sum filij: ut autem non scandalizemus eos, da eis pro me & te, &c.* Non ergo Christus & Petrus tenebantur tributum solvere (sicut nec filij & familia Regum) liberi ergo erant; quæ verò est mirabilis

Eccc 3 hæc

(a) Matth. c. 27, v. 25,

hæc consequentia Maimburgi: *Christus & Petrus liberi à tributo erant, ergo subijciebantur Casari?* cum potius contrarium deduci oporteret, videl: *Ergo non subijciebantur Casari.* Sed Maimburgus nec Religionij habuit, sententiam Evangelij truncare, & ea verba subtrahere, quæ rem totam declarabant, nec consequens inferre præmissis contrarium, perinde ac si diceret: *Solvuet, ergo nox est.* Quod si concedamus, etiam Pontifices Romanos subiectos Casari fuisse, quoad ea, quæ res temporales, civilesque spectant, non idem sequitur, non posse in certis circumstantijs, & quando agitur de Ecclesia conservanda, Casares, Regesque deponere: nunquid enim Galli, Romanique, qui Pipinum & Hugonem, ac Carolum Magnum Imperio donarunt, legitimis Regibus subiacebant? & illis tamen ex sententia Maimburgi Regna abrogarunt. Deinde cum Pontifex Romanus declarat, subditos Principi hæretico, aut Ecclesiam persequenti juramento non amplius obstringi, cessat ea subiectio, & consequenter obligatio obsequendi. Sed & jus naturale defendendæ Religionis, & tot animas perituras, multo est antiquius, fortiusque jure subjectionis erga Principes Seculares; cessat ergo subiectio periclitante Religione. Ac denique potestas indirecta Pontificis Rom. in Principes, Regesque temporales, est verè Spirituales & Ecclesiastica, quippe gubernandæ Ecclesiæ, servandæque Religionis data, & Pontificio Characteri innexa; non ergo quoad hujus exercitium Imperatori Pontifex subiectus dici potest. Quemadmodum bona Ecclesiasticorum, quantumvis temporalia, quia tamen Ecclesiæ serviunt, nec quoad Dominium, nec quoad usum Principibus secularibus subiecta esse possunt. Nihil ergo probat Maimburgi argumentum.

III. *Opponitur IV.* Christus apud Matthæum (a) prohibet Apostolos omni dominatione illis verbis: *Scitis, quia Principes gentium dominantur eorum, & qui majores sunt, potestatem exercent inter eos; vos autem non sic.*

Resp. Hunc quoque Scripturæ locum Catholicis obijciunt Calvinistæ, ex quorum libris omnia ferè argumenta sua exseripsit Maimburgus, labori ut credo parcens, aut meliorum inopiâ. Contendebant Apostoli, quis in eorum Collegio Primatum obtineret & dabat.

(a) Matthæi c. 20. Marci 10. Lucæ 22. Maimb. cit. c. 27. f. 367.